

Informativni dan

MARKO RADMILOVIČ
PUBLICIST

Konec minulega tedna so se kolone mladih valile po mestu. Skrivnostna sila jih je vlekla proti izobraževalnim ustanovam, kot se reče šolan. Mlajše na srednje šole, starejše proti fakultetam. Bil je vesel čas informativnih dni, ki je nasledil pusta in Prešerna ter napovedoval valentino. Narod, ki toliko praznuje, ne more biti nesrečen!

Mnogi sino starši in starši se vsaj nekajkrat v življenju vprašamo: kam ga poslati? Mislimo seveda na otroke in na njihovo šolanje. Kot da so otroci paket, ki ga je treba odpremiti v srečno bodočnost. Starševstvo nam je dalo odgovornost za otrokovo življenje in šolanje se zdi visoko na listi opravkov. A bog ve kje v procesu se je nekaj premaknilo, da starši izobrazbo, šolo in poklic povežemo s srečnim življenjem. In ko tako opazujemo mlado, kako koraka po mokrih februarjskih ulicah in odgovarja na vprašanja novinarskih ekip, se ne moreš znebiti občutka usodnosti. Šli boste skozi ta vrata in od pravilnosti te hipne odločitve so odvisna vaša življenja. Brez panike otroci! Nič ne bi moglo biti dlje od resnice.

Najprej pa o poklicu. Starše so nas inženirji globalizacije postavili pred novo dilemo: ali dovolite otroku, da sledi svojim poklicnim sanjam in postane potencialno brezposeln, ali pa ga usmerite v poklic, kjer se bo lahko zaposlil? V prevodu to pomeni: na srednješolski ravni nikarte v gimnazijo, na univerzitetni ravni nikarte v družboslovje. Na stroškovni ravni nikarte v Ljubljano, na domoljubni ravni čimprej v Gradec.

Pred temi in takimi odločitvami stojimo starši in se sekiramo, kdaj pa kdaj ne spimo ter se pospešeno pripravljamo s partnerjem. Otroci pa hodijo ven, radi bi plesali, kaj malega popili in kaj malega skadili. Kar se nam zdi skrajno neodgovorno. Kot da ne vedo, kako si bodo najprej pri štirinajstih in drugič pri osemnajstih spisali usodo!

Manjšina mladih je blagoslovljena s tem, da vedo, kaj bi radi počeli v življenju. Večina jih nima pojma. In, suvereno lahko govorim le za svojo generacijo, pred tridesetimi in več leti ni bilo nič drugače. Postavali smo pred gimnazijo ter kradli bogu čas in profesorjem potrpljenje. Ko danes gledam svoj zarod postaviti pred isto gimnazijo, se zdi, da se je edino spremenilo ime trga, na katerem stoji. Lenina, hudičovo seme, je zamenjal Maister, prezrti heroj. Lenin je bil vsaj deloma mislec, Maister je vojak z vprašljivim poetičnim darom. Toliko o napredku.

Edino, kar se je zares spremenilo, je družbeno-ekonomska perspektiva. Minuli državi ni padlo na pamet, da bi dijaku preprečila študirati primerjalno književnost. Ali etnologijo. Ali kaj podobno brezkoristnega. Zato je sicer propadla, a je vsaj tistih nekaj desetletij puščala svobodno izbiro. Danes je za starša otrokovo priznanje, da ga zanima svetovna književnost, po strahotnosti takoj za priznanjem homoseksualnosti. In na drugi strani največji blagor, če otrok že v mladih letih pokaže zanimanje za polaganje keramike. Da ne bo pomote; pomanjkanje keramičarjev, pekov, kuharjev, mehanikov, vodovodnih inštalaterjev, strojnikov, gradbincev in zdravstvenih delavcev je grozljivo in gre za častne ter prepotrebne, pogostoma tudi lepe in izpolnjujoče poklice; a se zdi zaradi tega demonizirati poklice, ki se odvijajo zgodijo znotraj človeškega uma, nesprejemljivo.

Vsa ta histerija o nezaposlenosti mladih in posledično življenjski

*Gospodarji profita
so znanje postavili
v službo poklica.
Tako se ne
izobražujemo,
da bi nekaj znali,
temveč se
izobražujemo,
da bi nekaj postali*

nesreči ter vissenju staršem na ramenih je velika zarota. Kapitalisti, pretkani kujoni, so skozi nujno nenehne gospodarske rasti izobraževanje prisilili v salto mortale. Namesto da bi bil poklic v službi znanja, so gospodarji profita znanje postavili v službo poklica. Tako se ne izobražujemo, da bi nekaj znali, temveč se izobražujemo, da bi nekaj postali. Saj, da se ne utopimo v jugonostalgiji, je bilo izobraževanje za poklic zapisano že v pionirski prisegi, a vendarle so komunisti verjeli, da lahko tudi filozof prispeva k razvoju družbe. Če že ne more prispevati k njeni profitabilnosti.

Informativni dan je vse bolj izobraževalni marketing. Rahlo snobovski starši opogumljeni z novo slovensko samozavestjo javno sprašujejo: kaj nam bo ta šola dala? - prestrašena mladina pa se ogleduje po sošolkah in moli, da bi vse ta luštna končale v njegovem razredu. Namesto da bi izobraževalne ustanove vlagale izključno v svoj ugled, v reference in ne nazadnje v profesorje, vlagajo v informativne dneve. Informativni dan je postal navadna reklama, s čimer se vse bolj bližamo zahodnjaškemu elitizmu ter tiho jokamo za časi, ko je bila najbolj primerna šola tista, ki je bila blizu doma. Ali v mojem primeru blizu avtobusne postaje.

Včasih se s sošolci še vedno dobimo v kateri mariborskih gostilni. In med vokalno ofenzivo, ko si skušamo vsi vse povedati, mi pogled zaide med vse te obraze in med vse te usode. Da, šolanje nas je izoblikovalo. Šola, čeprav nas je združila brez informativnega dne, nas je zgnatla. A upam si trditi, čeprav gre za odlično šolo, da nas je še najmanj izoblikovalo znanje, sprejeto v klopih. Oblikovali so nas odnosi, drobni trenutki, povezanost v razočaranju in veselje v uspehu. Izoblikovala sta nas privilegij brezbriznosti in slast upornišva. Strokovnjaki temu najbrž rečejo dvojnost med vzgojno in izobraževalno funkcijo, bivši dijaki, ki na srečanjih že pazimo, da krača ni preveč mastna, temu pravimo odraščanje.

Če lahko torej kot stari prdec anarhistično svetujem bodočemu dijaštvu in študentariji ... Šola vam ne bo dala ničesar! Čeprav si delodajalci in starši to tako goreče želijo. Čeprav se poskušajo kot take predstaviti, šole niso tovarne. Še najmanj znanja, še najmanj poklicev. Vzemite, razumite, doživite in preživite jih kot še eno zadnjih resnično humanih institucij na tem žalostnem planetu.

OBJEKTIV

Foto: Marko VANOVSEK

✉ PISMA BRALCEV

Naše zdravniško poslanstvo umira!

Odprto pismo travmatologov UKC Maribor

Zaposleni na Oddelku za travmatologijo UKC Maribor že nekaj let zaskrbljeni opazujemo stanje, ki nam preprečuje dosledno in korektno opravljanje našega poklica. Zavedamo se, da delamo v javni ustanovi, ki je namenjena zdravljenju pacientov. Naše osnovno poslanstvo je zdravljenje, da bolniku, ki pride v bolnišnico, pomagamo, da se čim bolj pozdravi. To je osnova, jedro, vse ostalo naj bi bilo zgrajeno okoli tega jedra. Tudi vse spremljajoče službe in dejavnosti v bolnišnici bi se morale temu podrediti in tako ščititi to jedro in naše poslanstvo, da bi nastala harmonija, ki bi bila izvor zadovoljstva in uspeha pri delu.

Žal opažamo, da v naši ustanovi ni tako. Vodstvo UKC in različne spremljajoče službe od zunaj usmerjajo in krojijo naše delo. Ne prestance odprete skušajo zadovoljiti norme kakovosti papirnatih birokracije, ob tem pa žal vsi skupaj vse bolj pozabljamo na naše temelj-

no poslanstvo, da smo tukaj zato, da zdravimo.

Na nevdružne razmere smo pisno opozarjali že v letih 2009, 2010 in 2011, ko smo skoraj vsi zdravniki našega oddelka vodstvu UKC poslali dopis Opozorilo na kritične razmere na oddelku za travmatologijo. Dopis smo poslali tudi svetu zavoda in ministrstvu za zdravje. Opozorili smo, da ne moremo več varno in kompetentno opravljati našega dela. Že takrat več mesecev nismo opravljali programskih operacij zaradi pomanjkanja anesteziologov.

Sedaj smo v letu 2016 in razmere so še slabše. Po javno objavljenih podatkih je v UKC Maribor največje število operacij odpadlo na oddelku za travmatologijo (na mesec tudi po več kot 100 operacij), pri tem pa zdravljenje v drugih bolnišnicah v Sloveniji poteka povsem običajno. Trenutno opravljamo samo še nujne operacije in nemočni opazujemo, da vsem pacientom ne moremo pomagati! Ne moremo opravljati našega poklica, našega osnovnega poslanstva! Vsek dan prihajamo v službo, smo tukaj, lahko bi operirali. Vendar zaradi pomanjkanja anesteziologov ne moremo! Pri čemer se tudi na področjih, kjer bi se bilo že zdavnaj lahko in bi bilo treba ukrepati, ne zgodi (skoraj) nič! Pacienti,

ki so se prišli k nam zdraviti zaradi poškodb, pa čakajo ... So v bolniških staležih. Nekateri zaradi dolgotrajnega čakanja izgubijo službo. Ali kdo sploh ocenjuje, kakšna zdravstvena, socialna in gospodarska škoda se s tem povzroča? Naše jedro je ovito v meglo bolezni slabih odnosov. Naše zdravniško poslanstvo umira!

Trditev, da se bo situacija rešila z zaposlitvijo nekaj novih anesteziologov, žal ne vzdrži nobene resne analize. Dodatni sloj fasade na razpadajočo hišo ne reši problema. Hiša že predelogo razpada in ljudje bežijo iz nje. Reševanje je treba začeti pri izvoru. Pri vzrokih, ki povzročajo razpadanje. Osebnosti, navade, udobje, izogibanje spremembam, sprenevedanje, občutek moči na nekem položaju, strah pred izgubo službe, pred pomanjkanjem denarja ... Vse to poganja in ohranja stanje, ki se kaže kot razpadanje sistema. In vsi zaposleni v UKC Maribor (hote ali pa nehoti) sodelujemo v tem. Znašim molkom pomagamo ohranjati to stanje.

Zaposleni na Oddelku za travmatologijo UKC Maribor tega ne želimo več. In to smo pripravljeno javno povedati. Želimo, da ljudje dobijo resnično sliko o celotni situaciji. Prepričani smo, da bo to pozitivno vplivalo na reševanje teh problemov. Razumemo, da vseh težav ni

mogoče rešiti čez noč, saj je tudi do njih prihajalo skozi vrsto let. A samo besede (neredko niti ne zapisane) so premalo, potrebno je končno začeti ukrepati, z odločnimi koraki v pravo smer. Razmere, vodenje, kadrovski in drugi normativi glede na delo, ki ga opravimo, se morajo pričeti izenačevati z normativi v drugih primerljivih ustanovah v naši državi in tudi približati normativom držav, s katerimi bi se radi primerjali in kamor v zadnjih letih zdravniki pospešeno bežijo/bežimo.

V dobro vseh pozivamo ljudi, da nas pri naših prizadevanjih podprejo in od odgovornih zahtevajo takojšnje spremembe! Želimo, da bi bili vsi zaposleni in vsi naši bolniki srečni, zdravi, zadovoljni in uspešni. Nekaj starega mora oditi, da lahko pride nekaj novega!

Zdravniki Oddelka za travmatologijo UKC Maribor

Dobrodošli!

Pisma bralcev, vaše argumentirane refleksije na dom in svet, so poslej na Večerovih mnenjskih Pogledih. Dobrodošli z največ 4000 znaki, pisma.bralcev@vecer.com.